

Starptautiskas uzņēmumu grupas pārskats par katru valsti (2/32/17)

Starptautiskas uzņēmumu grupas sastāvā esošam nodokļu maksātājam ir pienākums iesniegt VID starptautiskās uzņēmumu grupas pārskatu (turpmāk – “Pārskats”) par katru valsti ([saskaņā ar likuma “Par nodokļiem un nodevām” 15. panta devīto daļu](#)) līdz šā gada 31. decembrim, vai arī informēt VID par Pārskatu iesniedzšo uzņēmumu un tā nodokļu rezidenci līdz šā gada 31. augustam. Nosacījumus, kuriem iestājoties ir iesniedzams Pārskats un paziņojums par tā iesniegšanu, kā arī ar to saistītos jautājumus nosaka Ministru kabinets ([MK noteikumi Nr. 397 “Noteikumi par starptautiskas uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti”](#)). Šajā rakstā – īsi par galveno.

Kas ir Starptautiskas uzņēmumu grupas pārskats par katru valsti?

Kā minēts iepriekšējās Īsziņās (rakstu sērija par Pārskata ieviešanas vadlīnijām [16.06.2015](#), [07.07.2015](#), [14.07.2015](#), [25.08.2015](#) un par tā prasībām [12.04.2017](#)), normatīvajos aktos ieviesto izmaiņu mērķis ir uzlabot starptautisko uzņēmumu grupu caurredzamību, nodrošinot dažādu valstu nodokļu administrācijas ar pietiekamu informāciju par grupas darbību un peļņas sadali, kā arī par samaksātiem un uzkrātiem nodokļiem. Saņemtā informācija ļaus nodokļu administrācijām analizēt, piemēram, vai starptautiskas uzņēmumu grupas peļņas sadale grupas ietvaros saskan ar uzņēmumu veiktajām funkcijām, uzņemtajiem riskiem un izmantotajiem aktīviem, kā arī vai nenotiek mākslīga peļņas novirzīšana no vienas valsts uz otru.

Šīs informācijas iegūšanai ir izstrādāta speciāla pārskata forma – Pārskats, kas ietver trīs tabulas ([MK noteikumu Nr. 397 “Par starptautiskas uzņēmumu grupas pārskatu par katru valsti” pielikums](#)).

Pārskatu paredzēts iesniegt nodokļu administrācijai tajā ES dalībvalstī, kurā atrodas starptautiskās uzņēmumu grupas galīgais mātes uzņēmums.

Nodokļu administrācija, kura saņems pārskatu, nosūtīs to visām pārējām ES dalībvalstu nodokļu administrācijām, kurās ir pārstāvēta starptautiskā uzņēmumu grupa.

Kam ir pienākums sagatavot un iesniegt Pārskatu?

Saskaņā ar MK noteikumiem Pārskata iesniegšana attiecas uz Latvijas nodokļu maksātāju, kurš ietilpst starptautiskā uzņēmumu grupā ar kopējo konsolidēto finanšu gada apgrozījumu virs 750 miljoniem eiro un atbilst kādam no šādiem kritērijiem:

- ir starptautiskās uzņēmumu grupas mātes uzņēmums; vai
- ir starptautiskās uzņēmumu grupas sastāvā esošs uzņēmums, kurš nav grupas mātes uzņēmums un kurš ir Latvijas nodokļu rezidents, ja ir spēkā kāds no šādiem nosacījumiem:

a) mātes uzņēmumam nav pienākuma sagatavot un iesniegt Pārskatu tā izvēlētajā nodokļu rezidences valstī;

b) ar valsti, kurā mātes uzņēmums ir nodokļu rezidents, ir spēkā esošs starptautisks līgums, bet nav spēkā esoša kompetentās iestādes līguma, lai sagatavotu un iesniegtu pārskatu (t.i., VID nevar saņemt Pārskatu, jo Latvijai nav noslēgts automātiskas informācijas apmaiņas

līgums ar valsti, kurā iesniegts Pārskats);

c) tas ir aizstājējmatē uzņēmums starptautiskās grupas ietvaros¹ (uzņēmums, kam mātes uzņēmums deleģējis Pārskata sagatavošanu);

d) mātes uzņēmuma izvēlētajā nodokļu rezidences valstī ir noticis sistēmisks traucējums (VID nav saņēmis Pārskatu, jo otrā valsts to nav pārsūtījusi IT sistēmas kļūdas vai cita traucējuma dēļ) un VID par to ir informējis Latvijas nodokļu maksātāju.

Pārskata iesniegšanas termiņi VID

Latvijas nodokļu maksātājam, kas atbilst Pārskata iesniegšanas prasībām, ir pienākums iesniegt Pārskatu 12 mēnešu laikā pēc Pārskata finanšu gada pēdējās dienas. Pirmais Pārskata finanšu gads sākas jau 2016. gada 1. janvārī, tādēļ par 2016. finanšu gadu Latvijas nodokļu maksātājam Pārskats ir jāiesniedz līdz 2017. gada 31. decembrim.

Turklāt Latvijas nodokļu maksātājam ir pienākums ne vēlāk kā Pārskata finanšu gada pēdējā dienā paziņot VID, vai tas ir mātes uzņēmums vai aizstājējmatē uzņēmums vai arī starptautiskas uzņēmumu grupas sastāvā esošs uzņēmums, kam ir pienākums sagatavot Pārskatu. Arī gadījumā, ja Latvijas nodokļu maksātājam nav pienākuma iesniegt Pārskatu, tam ir jāinformē VID par Pārskatu iesniedzošā uzņēmuma identitāti un nodokļu rezidenci. Šī informācija par pirmo Pārskata gadu, uz kuru attiecas MK noteikumi, t.i., kas sākas 2016. gada 1. janvārī, ir jāsniedz VID līdz 2017. gada 31. augustam.

Gan Pārskata, gan paziņojuma iesniegšanas vajadzībām VID gatavo jaunas veidlapas EDS. Uz šī raksta sagatavošanas brīdi jaunās veidlapas EDS vēl nav pieejamas, tāpēc Latvijas nodokļu maksātājiem ir jāseko līdzi informācijai EDS un VID mājaslapā.

Ko darīt, ja uzņēmums ietilpst grupā, kuras apgrozījums pārsniedz 750 miljonus eiro, bet neizpildās pārējie kritēriji, kas uzliek pienākumu sagatavot un iesniegt Pārskatu?

Ja Latvijas nodokļu maksātājs ietilpst grupā, kuras apgrozījums pārsniedz 750 miljonus eiro, bet tam nav pienākuma iesniegt Pārskatu, tam ir jāinformē VID par Pārskatu iesniedzošo uzņēmumu un tā nodokļu rezidenci.

¹ Viens starptautiskas uzņēmumu grupas sastāvā esošs uzņēmums, kuru grupa ir iecēlusi par vienīgo mātes uzņēmuma aizstājēju, lai tas iesniegtu Pārskatu starptautiskās uzņēmumu grupas vārdā.